

EELK KADRINA KATARIINA KOGUDUSE HÄÄLEKANDJA

ELULÄTE

august 2023 nr 93

SÕNA

Issand on Vaim, ja seal, kus on Issanda Vaim, on vabadus.

2Kr 3:17

MÕTE

Vaim on vaba, vaim on alati vaba - muidu ta polekski vaim.

Kui Eesti veel polnud vabaks saanud, siis leidis küllalt ka neid inimesi, kes siiski olid vabad: vaimselt vabad. Küllap olid nad endas ära tundnud sama Issanda Vaimu, mille kandjaid ei ole võimalik vangistada ega murda. Sest kus on Issanda Vaim, seal on vabadus. Tegelikult on igas inimeses mingi anum või hoidla, kuhu Issand oma Vaimu valab. Kui suudame seda Vaimu seal hoida, siis jääb see meile. Kui ei suuda, siis see lahkub taas.

PALVE

Armas Jumal, hoia meie maad ja rahvast, õnnista meie inimesi, hoia siit eemal sõjad ja õnnetused... eelkõige aga anna oma Vaimu! Aamen

20 AUGUST-TAASISESEISVUMISE PÄEV

20. augustil käesoleval aastal möödub 32 aastat Eesti taasiseseisvumise päevast. Need on aastad on endas kätkenud nii muresid, kui rõõme, kordaminekuid, kui möödalaskmisi. Oleme õppinud palju.

Kuid, mida tähendab kristlasele elada vabas riigis? Küllap on neidki, kes ütlevad, et aga meil on selleks täielik õigus, sest minu vaaronu või vanaisa sõdis sellises või sellises lahingus.

Aga vabadus ei saa olla ega peagi olema midagi enesestmõistetavat. Me ei tohiks ka kristlastena selle mõttega liialt ära harjuda. Pigem peaksime kristlastena igapäevaselt kandma endas seda mõtet, et ka iga ristiinimene vajab meeleparandust, õigust ja lausa kohustust kanda oma kodumaad südames ning palvetada selle tuleviku ja püsimajäämise eest.

Käesoleva Elulätte numbriga lõppeb suvesari ärkamisaegse liikumise ühe juhi Hain Henno tegevusest. Hain Henno oli Juhan Kunderi poolvend, kes on lausunud need sõnad: "Püha meile olgu siis aeg, mis õpetab meid enam kui keegi. Ta ei viivita vaid ruttab. Olgem kõik targad!"

Kaunist, pidupäeva ja hoidmist kõigile Elulätte lugejaile!

Järgmine leerikursus algab pühapäeval, 11. septembril kl 11 kirikus.
Tere tulemast!

Kuues osa

Aune Holm istus Nõgesnõmme rahvamaja raamatukogus, avalikus internetipunktis, mida kõivõimalikke reforme ja rahapuudust arvestades ei ähvardanud siiski sulgemine. Ta uuris suguvõsa portaali kaudu oma ämma, Vilma Holmi, kohta erinevaid isikukirjeid, aga ei leidnud midagi uut, mis teda oleks üllatanud. Oli reedene päev ja taas sadas vihma. Aune tegi puhtast isiklikust huvist veel mõned otsingud ka interneti kaudu, kuid ka need jäid ootatava tulemuseta. Mis selle pööninguluugiga siis ometi lahti oli, sest Aune ei teadnud, et Vilma oleks elus olles midagi lukustanud. Ta lahkus rahvamajast kiirel sammul, seljas kollane vihnamantel. Ta kõndis rutakal sammul läbi kastanipargi ja üle purde Mäгимänni talu poole, aga koju minna millegi pärast ei tahtnud. Jane tegi naisele juba pikemat aega peavalu. Ta ei mõistnud, kuidas peaks ta tüdart aitama või mida talle üldse leinas ütleva. Ta teadis suurepäraselt, et Jane oli olnud memme kullapai, lemmik. Lapsed aga kogeivad leina hoopis teisiti ja palju intensiivsemalt.

Lapsed on tundlikumad, kujunemata. Aune raputas mõttes pead. See tähendas seda, et isegi temal oli raske kurbusega toime tulla, mis siis veel lastest rääkida. Ta oli alati sissepoole elanud ja oma tundeid teistele nii kergesti välja ei näidanud. Katki oli temagi. Nüüd Mäгимänni talu katust eemalt märgates, tundis Aune erilist kurbust. Emana teadis ta, mis tähendab, kui oma tütar rääkida ei taha ja temalt sõnu kui tangidega suust välja kangutada tuleb. Elu oli keeruline. Ta möödus väikesest palvemajast ja otsutas sinna sisse kiigata. Altariruumi ees nägi ta sinises ülikonnas pastorikraega meest. Ta julges astuda kuni väikese hubase altarini. Nooremapoolne mees pööds küünlajalgu sättides lahkesti tema poole.

“Oi, tervist. Mina olen õpetaja Ploompuu, siinse koguduse vaimulik.” Aune Holm. Ma palun, kas te ütlete mulle, kas te tundsite minu ämma, Vilma Holmi ja kui tundsite, siis palun teid, rääkige mulle pisut temast. Kasvõi väike seik tema elust on väga oluline.”

Kirikuõpetaja naeratas: “Väga ebatavaline palve teist, aga istume ja räägime.”

Nad istusid ühele paljudest kirikupinikidest ja õpetaja Ploompuu asetas oma pikkade klaverimängja sõrmedega käed endale sülle: “Vaadake, Aune. Siin koguduses ei olnud teie ämm mitte ainult Vilma Holm vaid heategude musternäidis. Kus aga sai, pani alati käed külge ja aitas, kuidas oskas. Ma ei mäleta, et oleksin tema suust kunagi kuulnud kellegi kohta halba sõna või vingumist. Tädi Vilma oskas elada hetkedes, siin ja praegu. Ta pidas inimesi enda ümber väga tähtsaks. Ütles, et inimesed annavad talle jõudu.”

Aune ohkas: “Jah. Aga ma ei saa sellest aru. Minu vanem tütar, ta nimelt elab väga oma memme kaotust üle ja siis on Vilma talus pööninguluuk, mis on millegi pärast lukus. Meil ei ole tööriistu selle luku avamiseks ja võti, see on ka kadunud. Oleme terve Vilma majapidamise läbi otsinud, aga võtit lihtsalt ei ole.”

Pastor Ploompuu kuulas naist väga tähelepanelikult, naeratas ja vastas siis, et ta ei oskavat selle kohta muud öelda, et kui inimesed on väga leidlikud, kui nad oma salalaeleid teevad ning, et naine ei peaks muretsema, sest igale olukorrale elus olevat alati lahendus.

Aune Holm läks koju vastakate tunnetega. Oli kummaline mõelda, et ta oma ämma peaegu üldse ei tundnud. Suurem jägu inimesi oleks selle üle, enam kui üllatanud, mõtles naine. Aga samas, tihti õpib inimest ka läbi mäletuste tundma. Emana teadis naine seda väga hästi, sest oma surnud abikaasast olid

Aune väga kaunid mälestused. Nüüd voogasid need temast üle nagu kosk ning töid pisarad silmi. Naine kuivatas need kiiresti ära. Janet ei olnud kodus ja Liisa oli oma tuppa tukkuma jäänud. Naine astus esikust kööki ja tegi kohe tule pliidi alla. Ta väristas õlgu. Vihm ei olnud ikka veel üle jäänud ning naine ohakas.

Murega suunas ta pilgu köögikapi poole, kus teadis olevat terve valge viina pudeli. Kiusatus sai naisest äkki võitu. No mis see üks klaasike või kaks talle ikka teeks. Kõik ju võtavad, õigustas ta end. Abikaasa tütar, eelmisest suhtest, Bella-Donna, võttis ka, kui närvi mustaks läks ja enam kuidagi teisiti ei saanud.

Naine võttis kapist pudeli ja keerutas seda jahedate pihkude vahel, kuid pani siis tagasi, jahupurgi taha. Peagi ärakav Liisa ei tohtinud ju midagi halba aimata. Aune istus kööki laua taha. Pliidi all praksusid lepalad. Naine soovis, et vihm võiks juba lõppeda, aga tundus nagu taevaski oli oma luugid avanud, et leinata kadunud ämma.

Ootamatult tuli Aunele hea idee. Juba täna õhtul proovib ta oma vanema tüdrega suhteid korrastada, maksu, mis maksab. Tõsi, see saab olema küll raskem vestlus, mida ta kunagi Janega on pidanud pidama, kuid küllap tütar juba mõistab ja saab aru. Aune oli kindel, et õigeid valikuid tehes, saavad nad perena igast olukorrast üle. Nüüd kõndis ta kiirel sammul esikusse, ronis pööninguredelist üles ja tõukas rasket luuki mitu korda õlga. See ei andnud järele. Naine ronis uuesti alla ja leidis, jah, nad vajavad rauasaagi. Samal hetkel kopsis Jane juba esikus jalgu. Ta oli jalutamast koju jõudnud.

“Ema, me peame rääkima,” ütles tütar.

Aune ronis uuesti redelilt alla ning andis pilkuga mõista, et oob vanemat tüdart kõõgis. Jane aga ei kiirustanud ja seljas võtmisega ja teatas, ilma, et oleks jäänud silma alt jalast võtnud.

“Emps, ma tahan tagasi linna. Bella-Donna lubas mulle oma korteris ühe toa korda teha.”

Aune pilgutas ripsmeid, mitu korda ja tahtis väga uskuda, et ta oli lihtsalt valesil kuulnud või midagi. Ei saanud ju ometi olla, et tema esiklaps, Jane nii rumal ja naiivne on. Korduvad seletused, rääkimised ja pikad õhtused vestlused ei olnud linnas järelikult mingit tulemust endaga kaasa toonud. Aune kiikas kapi poole, kus teadis valge viina pudeli olevat ja hammustas valusasti huulde.

Ta tundis suus vere metalsest maiku, aga lootis, et vanem tütar tema kimbatust ei märka.

Järgneb...

PILK AJALUKKU

**HAIN HENNO:
MAARAHVA KEELEST,
KULTUURIST JA KIRIKUST**

III osa

2. juuli on rahvakultuuritegelase, eesti rahvusliku liikumise ühe eestvedaja Hain Henno 101 surma-aastapäev. Hain Henno sündis 21 veebruaril 1836, Viljandimaal, Holstre vallas, Härjakoorma talus. Juba noore mehena seisis Henno hea emakeelse koolihariduse eest, kirjutas palvekirju ja oli aktiivne rahvusliku liikumise üks eestseisja. Oli üks Aleksandrikooli suurimaid toetajad, kes ütles, et iga talulaps peab esmalt õppima lugema oma emakeeles, et alles siis omandada teisi keeli. Holstre vallavanemana toetas Hain Henno ka eestikeelse kultuuri arendamist. Eesti Aleksandrikooli peakomitee eestseisjana seisis Henno Viljandi koguduste hea käekäigu eest.

Ta kogus raha ja annetusi Eesti Aleksandrikooli tarbeks. Tema arvates pidi kirik olema rahva teenistuses, täitma inimeste hingelisi vajadusi ja looma kõik eeldused Pühakirja mõistmiseks.

Hain Henno oli Juhan Kunderi poolvend.

Küsige endalt, kas olete õnnelik - ja te ei ole seda enam.

John Stuart Mill
